

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2555/2021
03.11.2021. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници из радног односа тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Рамиза Ћоровић, адвокат из ..., против туженог Дома за лица ментално ометена у развоју ББ, чији је пуномоћник Милош Радојевић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 3301/20 од 02.03.2021. године, у седници одржаној дана 03.11.2021. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДАЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 3301/20 од 02.03.2021. године и пресуда Основног суда у Новом Пазару, Судска јединица у Тутину П1 114/19 од 16.07.2020. године и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Пазару, Судска јединица у Тутину П1 114/19 од 16.07.2020. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиље и поништено као незаконито решење туженог о отказу уговора о раду тужиљи број .. од 05.06.2019. године и обавезан тужени да тужиљу врати на рад и распореди на послове који одговарају њеној стручној спреми. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиљи надокнади трошкове поступка у износу од 70.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 3301/20 од 02.03.2021. године, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена пресуда Основног суда у Новом Пазару, Судска јединица у Тутину П1 114/19 од 16.07.2020. године.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужиља је изјавила ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужиља је поднела одговор на ревизију.

Одлучујући о ревизији тужиље у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11...55/14), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија туженог основана.

Према утврђеном чињеничном стању тужила се налазила у радном односу код туженог од ...1998. године, а уговором о раду од ...2015. године засновала је радни однос на неодређено време ради обављања послова медицинске сестре са пуним радним временом. Код туженог је дана ...2019. године извршен инспекцијски надзор Сектора за бригу о породици и социјалној заштити Министарства за запошљавање, борачка и социјална питања због смрти кориснице ВВ која је преминула ...2019. године око 16,00 часова и забележено је да је смрт именоване највероватније наступила услед дављења кифлом, те да су запослени сазнавши за инцидентни догађај предузели све што је било у њиховој моћи да у тим околностима и условима пруже помоћ и спасу корисницу. Тужили је достављено упозорење број ../19 од 21.05.2019. године којом се упозорава на постојање разлога за отказ уговора о раду због несавесног и немарног извршавања радних обавеза, повреде обавезе утврђене процедуром о организацији и контроли прања руку корисника пре и после оброка, као и због непоштовања радне дисциплине прописане Правилником. Тужила је доставила одговор на упозорење, а решењем број ..од 05.06.2019. године тужили је отказан уговор о раду због повреде радне обавезе неизвршавања и несавесног и немарног извршавања утврђене Процедуром организације и контроле прања руку корисника пре и после оброка од 05.12.2018. године, као и због непоштовања радне дисциплине прописане Правилима о радној дисциплини и понашању запослених код туженог број .. од 24.08.2007. године. У образложењу оспореног решења наводи се да је до повреде радних обавеза тужиле дошло у вези са смрћу кориснице ВВ дана ...2019. године и да је у поступку провере испитивања отказних разлога утврђено да је запослена својом кривицом учинила повреду радних обавеза, да је дужност тужиле између осталог била да у одсуству главне медицинске сестре издаје непосредне налоге радницима за извршење одговарајућих задатака, потом да о збивањима у радној смени сачини писани извештај за главну сестру и лекара, да учествује у дезинфекцији и дезинсекцији просторија корисника и њихових личних ствари, да је била у обавези да са радним терапеутом пре поделе оброка обиђе трпезарију, умиваоник и провери да ли су обезбеђена средства за прање руку, као и да са радним терапеутом и инструктором спроведе надзор присутности корисника на оброку, контролу прања руку, обзиром да главна сестра у другој смени није радила наведеног дана, да је морала са радним терапеутом да спроведе проверу да ли су испуњени предуслови да корисници организовано се упуте до трпезарије ради поделе оброка; да је узета у обзир чињеница да је запослена имала сазнања да није могућа подела оброка и конзумирање истог у трпезарији и да је прећутно дозволила поделу оброка у ходнику и њену конзумацију ван трпезарије у условима у којима није обезбеђена контрола конзумирања оброка од стране надлежних запослених и како се радило о ужини кифлама што не изискује потребу прибора за јело, запослена је конзумацију оброка у ванредној ситуацији како је било наведеног дана када не постоји могућност коришћења трпезарије морала заједно са радним терапеутом да организује на други начин који је погодан за кориснике и безбедан у окружењу које може бити контролисано од стране запослених; да је корисница ВВ имала дозволу да може конзумирати храну изван за то предвиђених просторија, као и да може напуштати круг туженог, односно излазити ван круга туженог како би купила храну и пиће, а да код туженог није постојао ни један писани акт којим би било забрањено конзумирање хране од стране корисника изван трпезарије, нити је постојао акт који би прописивао поступање запослених у ситуацији

када трпезарију није могуће корисити за потребе исхране корисника и на који начин би тада вршена подела.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања нижестепени судови су усвојили тужбени затхев тужиле и поништили као незаконито решење туженог о отказу уговора о раду тужиле од 05.06.2019. године и обавезали туженог да је врати на рад, налазећи да тужени применом правила о терету доказивања из члана 231. ЗПП није доказао да је Процедура организације и контроле прања руку број .. од 05.12.2019. године објављена у складу са чланом 196. став 1. Устава Републике Србије и у вези са тим да ли је ступила на снагу те да радње тужиле описане у образложењу оспореног решења немају елементе отказних разлога назначених у решењу о отказу уговора о раду тужиле.

Основано се у ревизији указује на погрешну примену материјалног права. За сада се не може прихватити закључак нижестепених судова да радње тужиле описане у образложењу решења о отказу уговора о раду немају елементе отказних разлога, јер из утврђеног чињеничног стања у поступку пред нижестепеним судовима не произилази закључак да њен задатак није био праћење хигијене и подела obroка корисницима када је присутан и доктор као вођа смене. У овој ситуацији не може се прихватити као од значаја инсистирање нижестепених судова у побијаним пресудама да назначена Процедура није ступила на снагу.

Према образложењу решења о отказу уговора о раду тужиле се ставља на терет радња пропуштања вршења предвиђене дужности, јер је на дан ..2019. године пропустила да прати поделу obroка и с тим у вези да да налог радницима за извршавање одговарајућих задатака.

Зато се за сада не може прихватити ни закључак нижестепених судова да у радњама тужиле нема елемената понашања из члана 179. став 2. тачка 1. и 5. став 3. тачка 8. Закона о раду због кога не може да настави рад код послодавца. Ово посебно имајући у виду и чињеницу да се ради о корисницима услуга са редукованим способностима, (а критичном приликом дошло је до смрти једног од тих корисника - ВВ), где је од значаја повећана контрола у заштити корисника, па је било нужно разјаснити да ли су задаци које је тужиле обављала у погледу пружања услуга корисницима у то време могли да трпе одлагање за време за које ће тужиле дати налог одговарајуће садржине за поделу хране уз контролу одређених запослених.

У поновном поступку првостепени суд ће имати у виду примедбе изнете у разлозима овога решења, утврдити чињенице да ли је у радњама тужиле било несавесног и немарног рада у смислу одредбе члана 179. став 2. тачка 1. и 5. Закона о раду („Службени гласник РС“ број 24/2005...75/2014, 13/17-УС и 113/17) и у вези са тим да ли су испуњени услови за отказ уговора о раду тужиле због непоштовања радне дисциплине у смислу члана 179. став 3. тачка 8. овог Закона и након тога донети нову и закониту одлуку о тужбеном захтеву.

Укинута је и одлука о трошковима поступка јер одлука у том делу зависи од коначног исхода спора, са позивом на одредбу члана 163. а у вези члана 165. ЗПП.

**Председник већа-судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**